

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

In Sichen. Et De Valle beati Georgij Abbatibus, & Praeposito sanctae
Mariae in Herfordia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

tēr in feudata inveneritis vel distracta, non obstante appellationis objectu, legitimè revocetis; taliter mandatum nostrum, omni gratia & timore postpositis, exequamini, quòd sollicitudo vestra in Domino appareat commendanda, & non possitis de negligentia seu inobedientia reprehendi. Nullis lit. veritati & justitiæ &c. Quòd si omnes &c. tu, frater Episcopo, cum eorum altero &c. Datum Laterani III. Nonas Februarij, pontificatus nostri anno secundo.

*IN SICHEN. ET DE VALLE
beati Georgij Abbatibus, & Præposito
sanctæ Mariæ in Herfordia.*

*Epist. 289.
De præbendarum devolutione, nisi intra statum à jure tempus conferantur.*

GRave gerimus & indignum quòd in multis Ecclesiis tam Prælati quàm subditi contra constitutiones canonicas temerè venientes, easdem enervare præsumunt, & de quo dolemus non modicum, quæ pro Ecclesiarum utilitate à sanctis patribus provida fuerunt deliberatione statuta, in detrimentum earum evacuare contendunt. Sanè cum in Lateranensi Concilio fuerit constitutum ut quoties ecclesiastica beneficia vacare contingit, si Capitulum, ubi donatio spectat ad ipsum, infra tempus in eodem Concilio diffinitum eadem conferre distulerit, per Episcopum concedatur, & id Episcopo negligente, ad superiorem eorundem donatio devolvatur, mirati sumus non modicum & commoti quòd venerabilis frater noster Archiepiscopus & dilecti filij Capitulum Magdeburgen. non habentes ad præmissa respectum, nec attendentes etiam quanta ex defectu personarum possint Ecclesiis provenire, maximè cum propter hoc divinum eis officium subtrahatur, præposituram & sex præbendas Ecclesiæ Magdeburgensis, cum per annum & ultra vacaverint, infra tempus sibi permissum non curaverunt idoneis personis assignare, propter quòd ab N. Scholastico ejusdem Ecclesiæ, ne quid ab eis fieret de præpositura jam dicta, ad nostram fuit audientiam appellatum. Licèt autem ante adventum nuntiorum dicti Archiepiscopi, & ante adventum A. Præpositi & N. Scholastici Canonicorum Magdeburgensis Ecclesiæ, ad nostram audientiam pervenisset quòd donatio præposituræ & præbendarum ipsarum ad nos esset secundum statuta dicti Concilij devoluta, quia tamen super his per eosdem nuntios

* incommoda

in nostra fuit præsentia aliquandiu litigatum, nobis plenius constitit de præmissis. Ut autem non possemus de negligentia reprehendi, qui prædictos Archiepiscopum & Capitulum dignos proinde redargutione censemus; volentes etiam, prout ad nos pertinet, præcavere ne ubi jura conduntur, ibidem injuriam patiantur, præposituram ipsam dilecto filio A. sanctæ Mariæ ad gradus in Maguntia Præposito, ejusdem Ecclesiæ Magdeburgensis Canonico, viro provido & honesto, (quem ex aliquanta conversatione, quam ad sedem apostolicam habuisse dignoscitur, credimus eodem beneficio non indignum; per cujus etiam industriam & potentiam utiliter poterit ipsius officium adimpleri) duximus conferendam, ipsum in consistorio nostro de eadem per anulum investire curantes. Volentes autem prædictis Archiepiscopo & Capitulo, pro devotione quam ad nos & sacrosanctam Romanam Ecclesiam habere noscuntur, paterna sollicitudine respondere, eisdem duximus indulgendum ut ex illis sex præbendis dictus Archiepiscopus duas & Capitulum duas alias vice nostra, non sua, possint idoneis personis conferre; ita tamen quòd si infra quadraginta dies post receptionem litterarum nostrarum id efficere fortè neglexerint, vos, filij Abbates, & Magister P. Scholasticus Maguntinus, quem vobis in hoc duximus adjungendum, auctoritate nostra tam illas quatuor quàm alias duas sublato cujuslibet contradictionis & appellationis obstaculo personis idoneis conferatis; ita quòd si omnes his exequendis nequiveritis interesse, dictus Scholasticus cum altero vestrum ea nihilominus exequatur. Ceterum si aliqui contra prædictam donationem nostram aut etiam factum vestrum, filij Abbates & Præposite de Herfordia, aliqua temeritate venire præsumperint, vos eos à præsumptione sua per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compellatis. Provideatis autem attentius quatenus si postquam ad nos est ipsius præposituræ donatio devoluta, super eadem aliquid fuerit attentatum, in irritum appellatione postposita reducat. Nos autem prædicto Archiepiscopo nostris damus litteris in mandatis ut dicti Præpositi nuntios in corporalem ejusdem possessionem suo nomine inducere non omitat, & eidem Præposito, cum se prædi-

Et Ecclesie personaliter exhibuerit, stallum in choro & locum in Capitulo juxta ipsius Ecclesie consuetudinem non differat assignare. Si vero predictus Archiepiscopus, quod non credimus, mandatum nostrum distulerit vel neglexerit adimplere, volumus & presentium vobis auctoritate districtè precipimus quatenus vos id auctoritate nostra sublato appellationis obstaculo exequi minimè postponatis. Cum autem prefatus Al. pacificam ipsius Magdeburgensis preposituræ possessionem fuerit assecutus, liberum sit eis ad quos donatio preposituræ sanctæ Mariæ ad gradus, quam priùs idem habuerat, pertinere dignoscitur, de ipsa prepositura quod canonicum fuerit ordinare. Quòd si omnes &c. duo vestrum &c. Datum Laterani XIII. Kal. Martij, pontificatus nostri anno secundo.

STEPHANI BALVZII

T V T E L E N S I S

ADMONITIO AD LECTOREM.

REGESTUM hoc Innocentij III. esse mutilum facile colligimus ex annalibus Rogerij de Hoveden: qui cum narraffet ea quæ apud Innocentium isto anno egit Gilardus Episcopus Menevensis pro restituenda veteri dignitate metropolitana Ecclesie Menevensis, demum addit eundem Gilardum sive Giraldum epistolam ab Innocentio ea de re scriptam ad Hubertum Cantuariensem Archiepiscopum in ejusdem Papæ registro scribi procurasse ad perpetuam rei memoriam. Et tamen certum est epistolam illam non extare in hoc secundo libro, quamvis anno MCCCXIX. data dicatur. Adferam autem ipsa Rogerij verba; ex quibus discemus mutilum esse, ut dictum est, hoc regestum, simulque intelligemus quid in illa Innocentij epistola, quæ hæcenus later, contineretur; ne quid heic, quantum fieri poterit, desideretur. Eodem anno (MCCCXIX.) Magister Gilardus Menevensis electus suscitavit controversiam super jure metropolitana Ecclesia Menevensis, jus ejusdem Ecclesie & pristinam Metropolitanam dignitatem coram Domino Innocentio Papa tertio & Cardinalibus, videlicet Ottoviano Hostiensis & Portuensis & Iohanne Albanensis Episcopis Cardinalibus, & Iordano de Fossanova, & Saphredo, & Iohanne de S. Paulo, & Iohanne de Salerno, & Gratiano, & Hughelno, & Huguncione Cardinalibus publicè protestando. Et infra: Cujus rei occasione, & ad predicti Gilardi instantiam jus Ecclesie sue publicè in Curia Romana protestantis, Innocentius Papa Hubertum Cantuariensem Archiepiscopum super statu Menevensis Ecclesie & dignitate metropolitana literis suis citavit. Quas etiam literas predictus Gilardus ad perpetuam rei

gesta memoriam in ejusdem Papæ registro scribi procuravit. Precepit etiam idem Papa predicto Archiepiscopo quatinus supradicto Giraldo Menevensi electo ita consecrationem impenderet quòd sacramentum illicitum, quale extorquere solebant predecessores sui ab Episcopis sancti David, scilicet de non proseguendo jure metropolitico contra Cantuariensem Ecclesiam, non exigeret, sed tantum canonicam obedientiam juxta communem formam faceret. Precepit etiam idem Papa Lincolnienfis, Dunelmensis, & Eliensis Episcopis quòd si Archiepiscopus Cantuarie sepedictum Gilardum consecrare differret, ipsi apostolica auctoritate freti illum consecrare non differrent. Hactenus Rogerius de Hoveden. Vanum portò, ut hoc etiam dicamus, & inutilem fuisse hunc Gilardi conatum docet Gervasius monachus Dorobernensis in Actibus Pontificum Cantuariensium: ubi ait Hubertum Cantuariensem Archiepiscopum cassasse ambitionem Gilardi, qui Menevensis Ecclesie in Curia Romana se dicebat electum, & alium sacravisse canonicè electum. Vnde colligimus paritum non fuisse literis Innocentij, quæ per subreptionem impetrata fuerant.

Itaque cum vel ex hoc loco constet hunc regestorum Innocentij III. librum esse imperfectum, quem aliunde videmus rudem ferme indigestamque molem esse, prout hæcenus editus est, cum eadem interdum epistolæ bis illic descriptæ reperiantur ad verbum, rem non inutilem nec ingratam viris eruditis & istarum rerum studiosis me facturum putavi, si quemadmodum in fine libri primi nonnullas epistolas addidi quæ in superioribus editionibus non extabant, ita in istius sine nonnullas adderem quæ hæcenus cum Innocentij III. epistolis editæ non sunt, quæ verò pertinent ad secundum annum pontificatus ejusdem Innocentij. Earum nonnullas eruiimus ex tabulariis Ecclesiarum ac monasteriorum, alias ex lucubrationibus clarissimorum virorum Odorici Raynaldi, Joannis Lannoij, Ferdinandi Vghelli, Joannis Mariæ Campi, Joannis Lucij Dalmatini, & Petri Garielli.

Sed & illud te monendum existimavi, Lector, Constitutionem pro Judæis, quæ in hac editione nostra numero CCCXI. notata reperitur, editam fuisse à Materno Cholino in fine libri secundi, monito interim lectore non extare in aliis editionibus. Nos, non antiquitatem editionis, sed ordinem temporum sequuti, eam in loco reposuimus quem nunc occupat in hac editione.

Demum, ne quis offendatur quòd in fine istius libri non edidimus juramenta Comitis Hildebrandini & Petri Præfati Urbis, quæ ad calcem hujusce libri retulerat idem Cholinus, moneo illa à me relatata esse supra in appendice libri primi, ea de causa, quòd ad annum primum pontificatus Innocentij pertineant citra controversiam.

UNIVERSIS PRÆLATIS
& Clericis diocesis Pinnenfis.

InnoCentius Episcopus servus servorum Dei dilectis filiis universis Ecclesiarum Prælati & Clericis Ecclesie Pinnenfis lege diocesana subjectis salutem &

*Epist. 290.
Vt Episcopo suo respondeat de decimis, mortuariis, & oblationibus.*

Xxx iij